

KOMENTÁŘ

26. 3. 2026

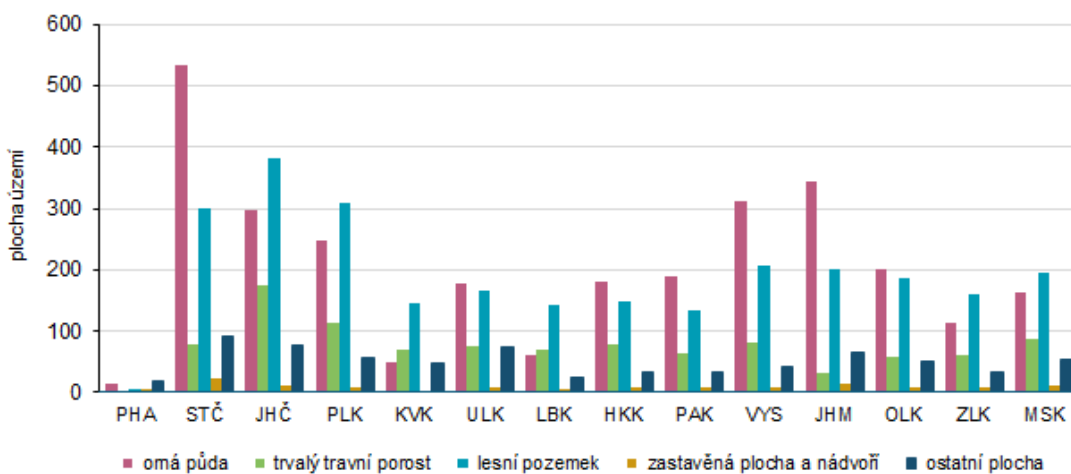
Bilance půdy v Jihomoravském kraji v roce 2025

Z celkové rozlohy Jihomoravského kraje (718,8 tis. ha) tvořila 58,4 % zemědělská půda a nezemědělská 41,6 %. Za posledních 20 let došlo ke snížení výměry zemědělské půdy o 11,2 tis. ha (tj. o 2,6 %), naopak nezemědělská půda vzrostla o 10,3 tis. ha, což odpovídá 3,6 %. Na jižní Moravě se nachází 91,7 % z celkové plochy vinic v Česku, z toho je téměř polovina v okrese Břeclav (48,0 %).

Česko se rozkládá na celkové výměře 7 887,1 tis. ha, z toho největší plochu tvořila orná půda (36,5 %), lesní pozemky (34,0 %), trvalé travnaté porosty (13,3 %) a ostatní plocha (8,9 %). Jihomoravský kraj se s rozlohou 718,8 tis. ha zařadil mezi kraje na 4. místo.

V mezikrajském srovnání byla největší výměra orné půdy ve Středočeském kraji (532,6 tis. ha), Jihomoravském kraji (342,4 tis. ha) a Kraji Vysočina (311,5 tis. ha). Největší plochu lesních pozemků vykázal kraj Jihočeský (382,0 tis. ha), následovaný krajem Plzeňským (309,7 tis. ha) a Středočeským (300,4 tis. ha). Jihomoravský kraj se zařadil na 5. místo s rozlohou 202,0 tis. ha.

Graf 1 Vybrané druhy půdy v krajích k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Jihomoravský kraj se k 31. 12. 2025 rozkládal na území s rozlohou 718,8 tis. ha. Výměra zemědělské půdy činila 419,6 tis. ha (58,4 %) a nezemědělské půdy 299,1 tis. ha (41,6 %). Největší podíl zemědělské půdy v Jihomoravském kraji připadl na ornou půdu (81,6 %), což představuje vysoký stupeň zornění půdy. Při porovnání s dvacetiletým obdobím stupeň zornění klesl o 1,6 procentního bodu.

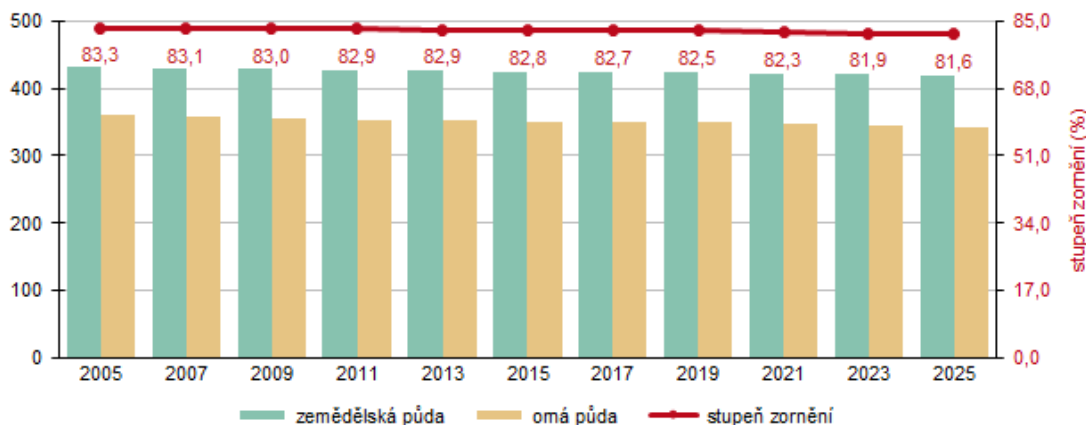
KOMENTÁŘ

Tab. 1 Bilance půdy v Jihomoravském kraji a jeho okresech k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

	Země- dělská půda	v tom					Nezemě- dělská půda	v tom			
		orná půda	zahrady, ovocné sady	trvalé travní porosty	chmel- nice	vinice		lesní pozemky	vodní plocha a nádvorí	zasta- věná plocha	ostatní plocha
Česko	4 188 927	2 881 228	231 853	1 046 470	8 408	20 969	3 698 215	2 684 627	172 188	136 653	704 747
Hl. m. Praha	19 314	13 317	4 702	1 280	-	16	30 306	5 295	1 099	5 117	18 795
Středočeský	655 994	532 586	42 667	77 703	2 661	377	436 861	300 379	21 275	22 333	92 873
Jihočeský	488 100	297 042	16 239	174 819	-	-	517 711	381 967	46 955	11 538	77 250
Plzeňský	376 233	247 200	14 552	114 480	-	-	388 673	309 669	12 431	9 771	56 802
Karlovarský	125 110	50 821	4 216	70 073	-	-	205 927	145 733	7 797	3 120	49 277
Ústecký	274 179	177 358	15 709	75 966	4 709	437	259 691	165 073	10 839	9 422	74 357
Liberecký	139 133	59 947	9 966	69 193	27	-	177 210	141 661	4 868	5 331	25 350
Královéhradecký	275 819	180 607	17 582	77 627	-	4	200 095	148 872	7 994	9 273	33 956
Pardubický	269 282	190 760	14 411	64 112	-	0	182 645	135 149	6 916	7 525	33 056
Vysočina	406 557	311 518	12 255	82 777	-	7	273 019	208 046	12 490	9 370	43 113
Jihomoravský	419 649	342 435	26 346	31 627	6	19 235	299 115	202 004	15 885	15 728	65 498
Blansko	39 823	28 010	3 232	8 575	6	-	46 420	37 645	762	1 452	6 561
Brno-město	7 417	4 745	2 328	328	-	16	15 601	6 396	445	2 143	6 616
Brno-venkov	83 094	69 565	6 068	5 879	-	1 582	66 805	47 494	3 019	3 346	12 946
Břeclav	67 839	49 646	4 491	3 639	-	10 063	35 962	17 807	5 542	2 355	10 258
Hodonín	68 351	51 616	4 028	8 286	0	4 420	41 548	27 871	2 236	2 554	8 887
Vyškov	46 508	41 790	2 525	2 133	-	60	40 366	29 378	812	1 545	8 632
Znojmo	106 617	97 063	3 674	2 787	-	3 093	52 413	35 414	3 070	2 332	11 597
Olomoucký	275 753	201 321	15 492	57 930	1 004	6	251 405	186 706	6 538	8 614	49 547
Zlínský	191 562	113 336	15 985	61 354	-	887	204 727	159 274	5 383	7 545	32 525
Moravskoslezský	272 241	162 982	21 731	87 528	-	0	270 828	194 799	11 716	11 966	52 348

Graf 2 Plocha zemědělské a orné půdy v Jihomoravském kraji (tis. ha)

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Trvalé travní porosty se na výměře zemědělské půdy podílely 7,5 %, chmelnice a vinice 4,6 %, zahrady 4,4 % a ovocné sady 1,9 %. Z dlouhodobého hlediska se měnila i struktura půdního fondu. Výměra zemědělské půdy se oproti roku 2006 snížila o 11,2 tis. ha (o 2,6 %). Z toho největší pokles výměry půdy byl zaznamenán u ovocných sadů o 14,7 % a orné půdy o 4,5 %.

KOMENTÁŘ

Naopak vzrostlo zastoupení zahrad o 15,0 %, chmelnic a vinic o 12,0 %, což souvisí i s vinařským charakterem jižní Moravy.

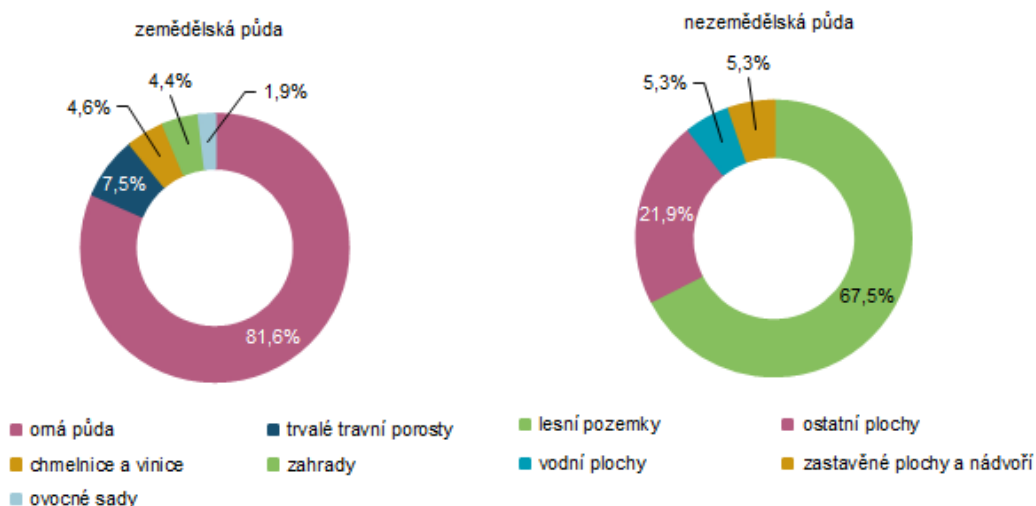
Tab. 2 Bilance půdy ve vybraných letech v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

	v ha				
	2006	2016	2023	2024	2025
Výměra	719 630	718 782	718 786	718 774	718 764
Zemědělská půda	430 858	424 021	420 949	420 377	419 649
orná půda	358 469	350 947	344 915	343 655	342 435
zahrady	16 010	16 313	17 892	18 164	18 419
ovocné sady	9 292	8 505	8 133	8 025	7 927
trvalé travní porosty	29 931	30 174	31 166	31 478	31 627
chmelnice a vinice	17 157	18 081	18 842	19 054	19 241
Nezemědělská půda	288 772	294 761	297 837	298 398	299 115
lesní pozemky	201 311	201 514	201 880	201 902	202 004
vodní plocha	15 221	15 626	15 734	15 782	15 885
zastavěná plocha a nádvoří	14 149	14 429	15 369	15 598	15 728
ostatní plocha	58 090	63 193	64 854	65 116	65 498

Více než dvě třetiny zemědělské půdy tvořily lesní pozemky, více než pětinu ostatní plochy. Zastavěné plochy a nádvoří, vodní plochy se podílely stejnou hodnotou 5,3 %. Z dlouhodobého pohledu 20 let došlo k nárůstu nezemědělské půdy o 10,3 tis. ha (o 3,6 %). Z toho se nejvíce rozrostly ostatní plochy o 12,8 %, zastavěné plochy a nádvoří o 11,2 %, vodní plochy o 4,4 % a lesní pozemky jen nepatrně o 0,3 %.

Graf 3 Podíl půdy v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

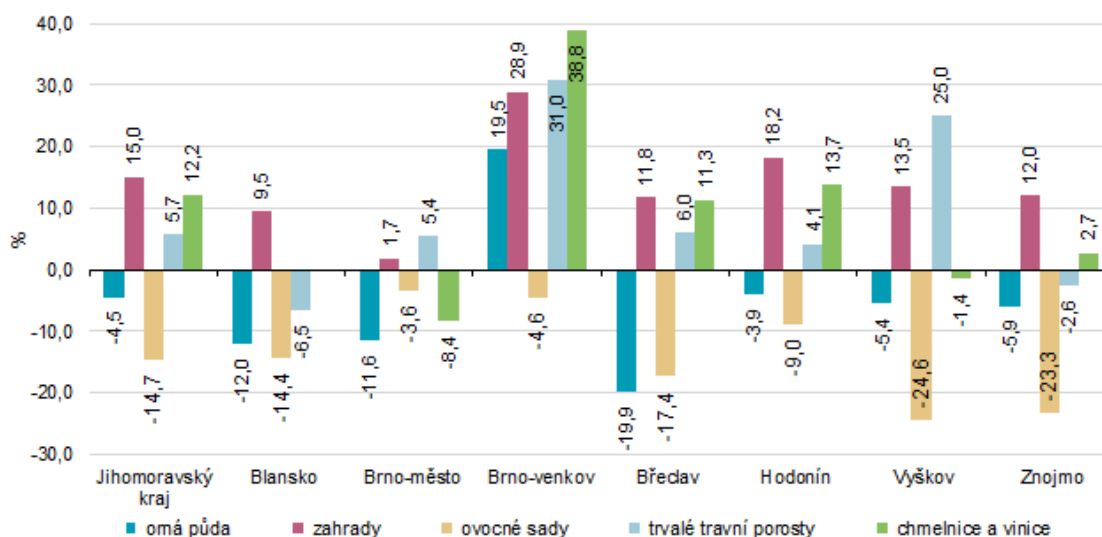
KOMENTÁŘ

Největší z okresů Jihomoravského kraje byl s rozlohou 159,0 tis. ha okres Znojmo, který současně zaujal i největší podíl zemědělské půdy mezi okresy (25,4 %), následovaný okresem Brno-venkov (19,8 %). Naopak nejmenší podíl zemědělské půdy byl v okrese Brno-město (1,8 %). Orná půda je v Jihomoravském kraji dominantní složkou zemědělského půdního fondu. Nejvyšší stupeň zornění vykázaly okresy Znojmo (91,0 %) a Vyškov (89,9 %). Nejnižší stupeň zornění byl v okresech Brno-město (64,0 %) a Blansko (70,3 %), což úzce souvisí s charakterem krajiny.

Nejvyšší podíl zahrad mezi okresy vykázalo Brno-město (28,5 %), Blanensko zaznamenalo nejvyšší (více než pětina) podíl trvalých travnatých porostů. Ovocné sady mají v Jihomoravském kraji dlouholetou tradici. Okres Břeclav dosáhl mezi okresy nejvyššího podílu nejen u ovocných sadů (3,8 %), ale i u chmelnic a vinic (14,8 %).

V porovnání let 2006–2025 došlo k přírůstku orné půdy jen v okrese Brno-venkov (o 19,5 %), ve všech zbývajících jihomoravských okresech orné půdy ubylo, a to v rozmezí od -19,9 % v okrese Břeclav do -3,9 % v okrese Hodonín. Současně Brno-venkov zaujal i prvenství v nárůstu výměry zahrad (více než o čtvrtinu), trvalých travních porostů (o necelou třetinu), chmelnic a vinic o 38,8 %. Za 20 let došlo k poklesu rozlohy ovocných sadů ve všech okresech Jihomoravského kraje, nejvíce v okrese Vyškov o 24,6 % a Znojmo o 23,3 %.

Graf. 4 Změna bilance zemědělské půdy v Jihomoravském kraji a jeho okresech v období 2006–2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Struktura nezemědělské půdy je ovlivněna přírodními podmínkami, mírou osídlení a infrastrukturou. Okres Brno-venkov vykázal k 31. 12. 2025 největší podíl nezemědělské půdy z Jihomoravského kraje (22,3 %), následovaný okresem Znojmo (17,5 %), naopak nejmenší podíl nezemědělské půdy byl v okrese Brno-město (5,2 %).

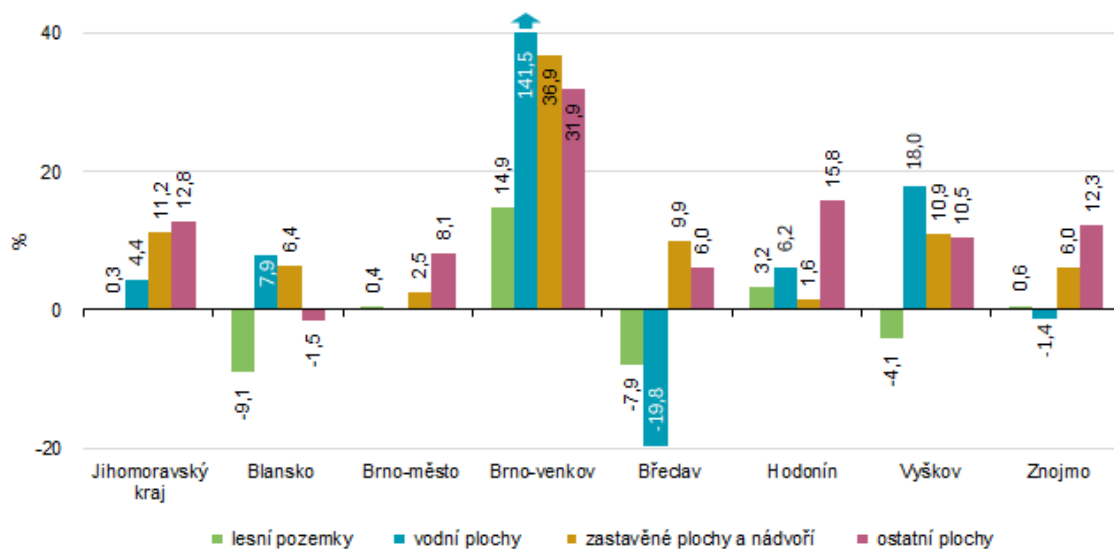
Lesní pozemky tvořily výměrou hlavní složku nezemědělské půdy. Největší podíl lesních pozemků na nezemědělské půdě okresu vykázaly okresy Blansko (81,1 %) a Vyškov (72,8 %),

KOMENTÁŘ

nejmenší podíl připadl okresu Brno-město (41,0 %). Naopak okres Brno-město vzhledem ke své infrastruktuře a osídlení dosáhl největšího podílu zastavěných ploch a nádvoří (13,7 %) a ostatních ploch (42,4 %).

V období 2006-2025 došlo k nárůstu výměry lesních pozemků v okresech Brno-venkov o 14,9 % a Hodonín o 3,2 %, naopak největší pokles byl v okrese Blansko o 9,1 %. Ve všech okresech Jihomoravského kraje došlo během 20 let k nárůstu zastavěných ploch a nádvoří v rozmezí od 1,6 % v okrese Hodonín do 36,9 % v okrese Brno-venkov. V okrese Brno-venkov byl dále zaznamenán největší nárůst vodních ploch o 141,5 % a o 31,9 % ostatních ploch.

Graf. 5 Změna bilance nezemědělské půdy v Jihomoravském kraji a jeho okresech v období 2006–2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Poznámka: Údaje o struktuře pozemků ČSÚ přebírá z Českého úřadu zeměměřického a katastrálního.

Kontakt:

Ing. Jitka Hortová
Krajská správa ČSÚ v Brně
T: 735 130 026
E: jitka.hortova@csu.gov.cz